

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VIII. An etiam Definitio Pontificis extra Concilium infallibiliter applicet
Verbum Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

sto, vel immediatè, vel mediatè (seu per Pontificem) sed eorum iudicium seorsim à Pontifice, vel, si huius iudicio sit contrarium, est fallibile.

Ad confirm. neg. ma. Inprimis necdum diximus, Pontificem etiam extra Concilium esse infallibilem: sed de hoc primum inferius agemus. Verùm etiam hoc supposito, generalia Concilia prudenter convocantur, maxime, quamdiu etiam quidam Catholici audent, sententiam nostram in dubium vocare. Inprimis enim Concilium generale utile, quin imò necessarium est. in casu schismatis, & plurium dubiorum Pontificum, ut aliquis certus, & legitimus habeatur. 2. Etiam, quando existit certus, & legitimus Papa, tamen servit Concilium, ut efficacius vincantur hæretici, & alii, qui infallibilitatem soli Pontifici collatam esse non credunt. 3. Servit Concilium (ut ait Gallicus ad Eugenium IV. Orator, citatus n. 345.) non quidem ad auctoritatem potestatis, sed tamen ad auctoritatem reputationis, hoc est, ut definitiones, vel leges, apud communem Christiani populi (cujus apprehensionem valde ferit nomen generalis Concilii) maiorem aliquantulum reverentiam, & æstimationem, nanciscantur.

Servit 4. Concilium, ut convenientibus ex omni orbe Episcopis, communi consensu, definitiones, & leges suavius condantur, & sic decreta, præsertim, quæ mores concernunt, lubentius admittantur. 5. ut magis constet de communi consensu, & conspiratione unanimi, quæ etiam corda valde solet movere, ad facilius acceptandas leges. 6. ut facilius, & explicatius innotescant canones fidei; quia quandoque, quæ à solis Pontificibus decreta sunt, omnino non, vel non nisi tardissime promulgantur, & negligentia prætextitur ignorantia. 7. Tandem etiam servit Concilium, ut decreta morum certius, & efficacius, executioni mandentur; quæ enim communi consensu Episcoporum, ex omnibus nationibus congregatorum, statuuntur, eorum observationi diligentius invigilatur: nec possunt subditi facile excipere, vel querelas excitare, contra huiusmodi statuta, quæ non unus, sed omnium communi calculo sunt facta; nam pudet omnes accusare. videri etiam potest Suarez de fide disp. 11. ante sec. 1. n. 2.

351. Ob. 15. Melius est Ecclesiæ, ut Papa subsit Concilio: ergo Christus id voluit. consequ. non videtur neganda. ant. prob. si Papa Ecclesiæ subsit, habet maiorem stimulum, ac necessitatem bene se gerendi: ergo. Confir. Juxta nos Ecclesiæ non haberet medium, indemnem se à Papa servandi: ergo. Resp. neg. ant. ad prob. om. ant. neg. consequ. quia licet forent aliqua commoda in ea subiectione Pontificis, tamen majora essent incommoda: certè essent pericula frequentissima schismatum, dum Cardinales, vel Episcopi, frequenter, vel ex instinctu principum sæcularium, vel ex nationali spiritu, vel alia de causa, Concilia

de eo deponendo susciperent: Pontifices etiam ex metu istorum malorum non auderent, urgere fortiter reformationem morum: decreta Papæ parvi haberentur, & sæpissime ab eo ad Concilium generale appellaretur.

Ad confirm. jam est responsum à n. 334. Dein quis coërceret juxta adversarios Concilium generale, si malè se gereret? ergo nec Christus hoc pro ultimis definitionibus summa auctoritate donasset, & unum subijci deberet alteri: hac autem ratione quid tandem foret certi in Ecclesiæ DEI? Ex quibus omnibus patet, quàm meritò damnata sit ab Alexandro VIII. inter 31. propositiones hæc 29. *Futilis, & toties convulsa est assertio, de Pontificis Romani supra Concilium Oecumenicum auctoritate, atque in fidei questionibus decernendis infallibilitate.*

ARTICULUS VIII.

An etiam Definitio Summi Pontificis extra Concilium infallibiliter applicet Verbum DEI.

352. **D**ico. Romanus Pontifex extra Concilium, aliquid ex cathedra definiens, est infallibilis, atque adeo ejus definitio, etiam extra Concilium, infallibiliter applicat verbum DEI. ita teste Bellarmino tom. 1. contro. 3. de Romano Pontifice l. 4. c. 2. communissima omnium ferè Catholicorum sententia: quam, teste Duvallio Doctore Sorbonico, totus orbis, exceptis pauculis doctoribus, amplectitur. Et videri potest apud P. N. Thyrsium in *manuductione Machumetanorum*, quomodo omnes nationes, etiam Gallia paulò antiquior, item omnes sacræ Religionis, in eam consentiant, oppositamque censuram gravibus (à quibus omnino abstinere) configant: ipse autem P. Thyrsius hanc nostram sententiam saltem omnino certam esse asserit.

Loquitur autem Pontifex ex cathedra, ut ait Suarez de fide disp. 5. sect. 8. n. 4. quando aliquid authenticè universæ Ecclesiæ proponit, atque ad ita sentiendum, credendum, vel agendum obligat. Quando verò tantum aliquid asserit, vel etiam editis libris docet, non tamen ea intentione, ut obligare velit fideles, dicitur loqui ut homo, vel doctor privatus: & sic utique loquitur S. Gregorius in suis homiliis, vel aliis libris: item Innocentius III. Adrianus VI. in suis Theologicis, vel Canonisticis lucubrationibus, quibus nemo infallibilem auctoritatem attribuit.

Prob. conclusio. 1. omnibus illis sacræ Scripturæ locis, quibus n. 326. & seq. probavimus Pontificis infallibilitatem. Nec dicas, iis tantum probari, Papam intra Concilium infallibilem esse; nam contra est. Vel vis, Pontificem tunc tantum infallibilem esse, si reliqui in Concilio ei consentiant,

ant: vel vis, eum etiam infallibilem esse, etsi reliqui dissentiant. Si primum: non magis infallibilis Summus Pontifex erit, quam Episcopus quivis (nam, si huius definitioni Concilium totum consentiat, certe non fallitur) hoc autem dici nullatenus potest. Si secundum: gratis certe Concilii presentia requiritur, si non requiritur ejus consensus.

353. Prob. 2. ex Conciliis. Chalcedonense Concilium (ut refert D. Thomas, in opusculo contra errores Græcorum, titulo: *Quod in eadem potestate &c.*) definit: *Omnia ab eo Romano Pontifice definita teneantur, tanquam à Vicario Apostolici throni.* In eodem Concilio Chalcedonensi actio. 2. cum esset lecta epistola S. Leonis, Patres clamârunt: *Hæc Patrum fides, hæc Apostolorum fides: omnes ita credimus: orthodoxi ita credimus: anathema, qui ita non credit: Petrus per Leonem ita locutus est.* Similia habentur in Concilio Oecumenico VI. seu Constantinopolitano III. actione 8. ubi dicitur, recipi suggestiones directas ab Agathone sanctissimo Papa.... Archiepiscopo Apostolice, & principalis sedis antiquæ Romæ.... tanquam ex Spiritu S. dictatas, per os Sancti, ac Beatissimi Principis Apostolorum Petri. & action. 18. in sermone acclamatorio &c. ante edictum Constantini; dicunt Patres: *Charta, & atramentum videbatur, & per Agathonem Petrus loquebatur.*

Rursus idem Concilium Constantinopolitanum in sua epistola ad Agathonem sic ait: *Tibi, ut prima sedis Antistiti universalis Ecclesiæ, quid gerendum sit permittimus, stanti super firmam fidei petram: & de literis Agathonis mox ait: Quas, ut à summo Apostolorum vertice divinitus scriptas, agnoscimus, & infra: Orthodoxa autem fidei splendidam lucem vobiscum clare prædicavimus: quam etiam, ut per honorabilia vestra rescripta confirmetis, vestram oramus Paternam Sanctitatem.* Lugdunense II. (quod est Oecumenicum 14. tum) in sua Decretali apud Binium tom. 3. concil. p. 2 folio mihi 1497. ita habet: *Hoc professus est hætenus, prædicavit, & docuit, sacrosancta Romana Ecclesiæ, mater omnium fidelium, & magistra.* Tandem huc etiam facit Concilium Florentinum, citatum n. 327. ubi Romanus Pontifex absolute dicitur *Christianorum Pater, & Doctor, & plena potestate præditus: & additur ibidem, hoc in gestis oecumenicis Conciliorum contineri.*

Addi hæc possunt sacri canones plures. C. Memor sum. 24. q. 1. C. Hæc est fides. ibidem. (quod est desumptum ex S. Hieronymo) C. Quoties. ibidem. & alii canones plures eadem causa, & quæsiore, ex SS. Patribus, itemque ex Conciliis desumpti: ne scilicet dicatur, solos Pontifices in proprium favorem eos canones condidisse: quod tamen etiam non obesset; nam etsi soli Pontifices eos canones condidissent; quia tamen, & martyres, & sancti, plures fuere, tamque multi, tamque diversis temporibus, extiterent, non cadit in eos prudens suspicio ambitio-

R.P. Ant. Mayr. Theol. Tom. I.

nis. Dein in causa totius Ecclesiæ, qualis hæc est, summus princeps, qui superiorem non habet, litem suam jure omni decedit.

354. Prob. 3. conclusio ex SS. Patribus: quos tamen omnes referre, esset nimis diffundi; unde paucos ex multis dabo. Tertullianus de præscript. adversus hæreticos. c. 36. de Romana Sede scribit: *Habes Romam, unde nobis quoque auctoritas præsto est. Statu felix Ecclesiæ, cui totam doctrinam Apostoli cum sanguine suo profuderunt.* S. Irenæus l. 3. advers. hæreses postquam c. 2. statuisset, controversias fidei ex solis Scripturis determinari non posse, c. 3. ait, debere finiri iudicio Ecclesiæ Romanæ: additque: *Ad hanc enim Ecclesiæ propter potentiorē principalitatem necesse est, omnem convenire Ecclesiæ, hoc est, eos, qui sunt undique fideles: in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, quæ est ab Apostolis traditio.*

S. Cyrillus Alexandrin. apud S. Thomam opusculo. 1. de erroribus Græcor. c. 32. §. Quod idem Papa habet in Ecclesiæ potestatis plenitudinem. ait: *Sicut Christus accepit à Patre.... super omne, quodcunque est, ut ei cuncta curventur, plenissimam potestatem: sic & Petro, & ejus successoribus, plenissime commisit.* S. Hieronymus epist. 57. ad Damasum Papam scribit: *Obtestor Beatitudinem tuam per Crucifixum mundi salutem, per Homosson Trinitatem, ut mihi epistolis tuis, sive tacendarum, sive dicendarum Hypostasicon, detur auctoritas: & prius ead. epistola: Beatitudini tue, id est, cathedra Petri, communionem conficior: super illam petram edificatam Ecclesiæ scio &c.*

S. Augustinus l. 2. contra 2. epistolas Pelagianorum c. 3. ait de literis Innocentii Papæ: *Quibus de hac re (de peccato originali) dubitatio tota sublata est, & serm. 2. de verbis Apostoli c. 10. vel in fine ait, post rescripta Apostolicæ Sedis. (intelligit autem per hanc manifestè Pontificem extra Concilium) causam esse finitam, nec ulteriori appellationi, iudicio, aut dubio, esse locum. Inde rescripta venerunt. Causa finita est: error utinam aliquando finiatur.* S. Anselmus l. de incarnat. Verbi c. 1. sic incipit: *Domino, & Patri universæ Ecclesiæ in terra peregrinantis, Summo Pontifici Urbano... Divina providentia vestram elegit Sanctitatem, cui vitam, & fidem Christianam custodiendam, & Ecclesiæ suam regendam committeret.* S. Bernardus epist. 190. ad Innocent. II. *Oportet ad vestrum referri Apostolatum.... quæ de fide contingunt. Dignum namque arbitror, ibi potissimum resarcire damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum.* Similia habent alii SS. Patres passim. videatur Bellarminus tom. 1. contrav. 3. de Romano Pontifice l. 4. c. 2. & 3. & P. Christophorus Ralsler in sua externa regula fidei art. 16. n. 248.

355. Prob. 4. conclusio ex praxi communissima totius Ecclesiæ. Inprimis usque ad S. Sylvestrum Summum Pontificem, ejusque annum 12. Christi Domini verò annum

325. seu usque ad Concilium Nicaenum I. non est habita ullum Concilium Oecumenicum; si excipias illud, de quo *Aëtior.* 15. fit mentio: & tamen per tria prima secula ortæ sunt variae hæreses, & à solis Romanis Pontificibus, extra generale Concilium, fuerunt damnatæ, ut Montanistarum, Marcionistarum, Cataphrygum, Novatianorum, Sabellianorum &c. Post Concilium verò Nicaenum rursus soli Pontifices, absque Concilio generali, damnarunt errores Priscillianistarum, Pelagianorum, Semipelagianorum, aliorumque plurium. Nec dubium ullum unquam fuit apud Catholicos, an tales Pontificum definitiones essent infallibiles: sed omnes certissima fide semper tenuerunt damnatas doctrinas esse hæreticas. videatur *Leytamin clypeo Pontif. dignit. discept.* 6. sec. 5. & seq. ubi hunc sensum fidelium ostendit per omnia secula.

356. Ipsi quoque Galli, etsi in Conventu Parisiensi an. 1682. propositionem n. 345. citatam, imò & hanc quartam propositionem posuerint, nempe: *In fidei quoque questionibus præcipuas Summi Pontificis esse partes, ejusque decreta ad omnes, & singulas Ecclesias pertinere, nec tamen irreformabile esse judicium, nisi Ecclesia consensus accesserit*: tamen per hoc non voluerunt negare Pontificis infallibilitatem, extra Concilium, si Ecclesia extra Concilium consentiat, quod defacto omnes Catholici admittunt: sed de hoc inferius agemus. Interim vide dicta n. 346.

Cæterum, etsi Galli aliqui recentiores, in aliquo Conventu oppositum docerent, infallibilem Spiritus S. assistentiam non haberent: nec Gallis antiquis (quorum sensus patet ex legatione Gallica ad Eugenium, citata n. 345. & ex paulò post sub finem hujus numeri dicendis) vel aliis Catholicis, omnium nationum doctoribus, præferri deberent. Sed nec defuncti ex Gallis recentiores, qui istum Ecclesiæ consensum non requirunt, ut Petrus de Marca, Archiepiscopus Parisiensis, de quo infra n. 410. & novissimè Reverendissimus Petitdidier egregio tractatu de *authoritate, & infallibilitate Summorum Pontificum*. Alii autem, etsi fors verbo nobis contrarium dicant, facto nobis consentiunt; nam superiore primum sæculo, cum orta esset in Galliis controversia gravissima, de doctrina Cornelii Jansenii Iprensis, octoginta quinque Episcopi Galli anno 1651. ab Innocentio X. per litteras petiere definitionem, quid de illa doctrina sit sentiendum: sententiam autem ab Innocentio latam acceptarunt, & ab omnibus acceptari debere professi sunt, ut Divina autoritate nixam.

Videri potest Platellius p. 3. de fide c. 1. §. 4. n. 124. ubi de his agit, & epistolas exhibet. Prior epistola Episcoporum illorum incipit: *Majores causas ad Sedem Apostolicam referre solennis Ecclesiæ mos est, quem fides Petri nunquam deficiens perpetuò retineri pro jure suo postulat*: & sub finem ita habet: *Quamobrem flagitamus, Bea-*

tissime Pater, ut clarâ, firmâque, de propositionum istarum sensu, prolata sententiâ, cui Reverendissimus ipse Jansenius morti proximus opus suum subjecit, caliginem omnem dissipet &c. Altera verò epistola, definitionem latam acceptans, quæ incipit: *Optata pervenit ad nos*: sic clauditur: *Sanctitas vestra per Petri soliditatem, jam confusis veritatis hostium animis, securos ab omni externa perturbatione de nova heresi triumphos aget*. Porro nos Innocentio X. cujus ore Petrus locutus est, ut Leoni I. acclamabat quarta Synodus, hanc Divinam laudem gratulati, sacros inter Ecclesiæ fastos, quodcum de Synodis Oecumenicis fieri solitum, Constitutionem istam ab eo editam lubentes ex animo reponemus.

Rursus iidem Galli Præsules, cum Innocentius XI. damnasset propositiones Michaelis de Molinos, per Bullam: *Cælestis Pastor*. & in ea dixisset, Christum Petro, & successoribus ejus regendam tradidisse Ecclesiam Catholicam, ut Christi doctrinam sanctam, rectamque custodirent &c. atque addidisset: *Nobis, qui non nostris meritis, sed inscrutabili DE omnipotentis consilio, in ejusdem Petri cathedra pari potestate sedemus, semper fixum in animo fuit* &c. nihil contra moverunt. Sed neque postea, quando Innocentius XII. damnavit viginti tres propositiones, libri cujusdam Gallici, inscripti: *Explication des Maximes des Saints*: quidquam contra moverunt. videatur Dominicus Viva *trattine Theologicae part. 4. in præmio*, ubi per omnia ferme secula ostendit, Gallicanæ Ecclesiæ praxin nostræ assertioni consentaneam esse, modernæ verò aliquorum Gallorum opinioni contrariam. videatur Petitdidier. *tract. de auct. & infallib. Sum. Pont.* c. 12. & 14. ubi Conventus Cleri Gallicani, & Doctores Parisienses varios, pro nostra conclusione adducit. videatur quoque Platellius. p. 3. de fide c. 1. §. 4. à n. 139.

357. Sed & authores ipsi, quorum propositiones à Pontificibus damnatæ fuere, infallibile ejus judicium professi sunt; nam Michael Bajus an. 1580. 24. Maij in retractione sua, postquam factus esset, se in libellis suis, ante damnationem Pontificiam editis, defendisse plurimas ex sententiis damnatis, & quidem in sensu, in quo reprobantur, subjungit: *Denique declaro, me in præsentiarum ab iis omnibus recedere, & damnationi à Sede Apostolica factæ acquiescere: neque posthac ullas docere, asserere, aut defendere velle*. Jansenius autem in præmio ad tom. 2. c. 29. ait: *Quidquid ab ista Petri cathedra, ab isto universæ Ecclesiæ Capite, moderatore Pontifice, præscriptum fuerit, hoc teneo: quidquid improbatum, improbo: damnatum damno: anathematizatum, anathematizo*. Idem testatus est mediâ ante mortem horâ in suo testamento, ubi ait: *Si tamen Romana Sedes aliquid mutari velit, sum obediens filius illius Ecclesiæ, in qua semper vixi: usque ad hunc lectum mortis obedi-*

ens sum. *Ista mea postrema voluntas est.*

358. Prob. 5. conclusio. Concilia generalia, non nisi raro, magnaque cum difficultate, ac privatarum Ecclesiarum dispendio, possunt celebrari: saepe etiam propter bella, vel alia plura impedimenta, omnino non possunt haberi: interim tamen saepe potest contingere, ut vel noviter orta haereticis, in principio debeat opprimi, ne malum latius serpat: vel veritas aliqua necessaria debeat declarari: ergo, si Christus non aliam infallibilem regulam reliquisset Ecclesiae, ei non satis prospexisset: ergo non solum Conciliis, sed etiam Successoribus Petri, infallibilitatem attribuit; nec enim post Concilia aliis convenientius tribuitur, quam Successoribus illius, super quem Ecclesiam suam Christus aedificavit, & pro cuius indefectibilitate in fide rogavit.

Confirm. Vel debent convenire ex tota Ecclesia, per omnes quatuor orbis partes, latissime diffusa, Episcopi, saltem ex omnibus regnis aliqui: vel tantum ex quibusdam provinciis, aut regnis: neutrum dici potest: ergo. prob. mi. si debent convenire ex omnibus provinciis, quando sperari poterit, eos ex ultimis Sinarum, Americae, aut Africae regionibus, adfuturos? quando etiam abesse debent à suis diocesis? quanti semper sumptus, & à quo fieri debent, in tam vasta itinera? Si autem dicatur, debere eos tantum convenire ex sola Europa, tunc forte ab aliarum provinciarum incolis revocaretur in dubium, an Concilium Oecumenicum fuisset. Sed hoc omisso (quia non videtur posse omnium adventus expectari) saltem ex pluribus provinciis, & regnis, Episcopi convenire debent: at etiam isti agerrime convenire possunt, cuius rei manifesta probatio habetur ex Tridentino Concilio, agerrime tandem congregato, de quo inferius n. 114. Unde, quo amplius dilaretur Ecclesia, eo difficilius haberi posset remedium contra emergentes errores, qui tamen pro ampliori illius extensione facilius nascentur.

359. Prob. 6. conclusio. Si Papa in controversiis fidei, etiam extra Concilium definitis, posset errare, posset etiam errare tota Ecclesia: consequens est falsum: ergo & antecedens. prob. ma. Pontifex etiam extra Concilium est Vicarius Christi, est Caput Ecclesiae, est Magister, & Doctor fidelium omnium, ut probatum abunde à n. 327. ergo debent ei praecipiente fideles omnes, adeoque tota Ecclesia obedire: ergo, quando sub anathematis poena proscribit aliquam propositionem, tanquam haereticam, jubetque illam non asseri, vel defendi, sed asseri ei oppositam, debent fideles, seu Ecclesia, talem propositionem rejicere, & oppositam amplecti: ergo, si ipse posset errare, posset etiam Ecclesiam in errorem inducere.

Confirm. Multa jam Concilia provincialia, à Pontificibus approbata, recepta sunt à tota Ecclesia, tanquam infallibilia, & er-

rores ab iis damnati, ab omnibus, tanquam haereses, sunt reiecti. Item sacros canones etiam Ecclesia universalis recipit, & definitiones de fidei articulis, in illis contentas, infallibiles credit: & tamen plurimi canones à Pontificibus extra Concilium conditi sunt: ergo, si in his error dari posset, posset in errorem induci tota Ecclesia. Tandem, cum Concilia etiam generalia, ut dictum n. 353. agnoverint hanc infallibilitatem Pontificis, si tamen ea revera non daretur, Ecclesia in iis Conciliis errasset.

ARTICULUS IX.

Solvuntur Objectiones.

360. **O**B. 1. Quando Christus Dominus dixit S. Petro: *Et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.* Matth. 16. v. 18. per petram non intellexit S. Petrum: sed vel confessionem fidei, ab eo factam, vel se ipsum; quia Christus solus est fundamentum Ecclesiae, ut dicitur 1. Cor. 3. v. 11. vel certe intellexit omnes Apostolos, quorum nomine Petrus tunc loquebatur: cumque Apostoli tunc representarent Ecclesiam, illa verba spectant, non ad solum Petrum, sed ad totam Ecclesiam. Resp. neg. ant. licet enim forte in aliquo sensu, adhuc magis allegorico, vel tropologico, explicari illa verba possint de confessione fidei, ut aliqui SS. Patres quandoque explicant: tamen primaria intentio Christi erat designare S. Petrum personaliter.

Quamvis enim in lingua Latina differant inter se genere *petra*, & *Petrus*, non differant in Syriaca lingua, qua Christus usus est; nam vocabulum *cephas* significat petram: adeoque verborum Christi sensus quasi est: *Tu es petra, seu cephas, & super hanc petram, seu cepham, aedificabo Ecclesiam meam:* & Latine potuissent verba Syriaca verti: *Tu Simon es petra, & super hanc petram &c.* voluit autem Latinus interpres potius uti vocabulo, terminationem masculinam habente; quia S. Petrus erat ejusdem generis. Certè particula *hanc* denotat clarè, Christum loqui, de illo, quem petram appellavit; alias nulla esset connexio.

Sed neque Christus omnes Apostolos allocutus est; non enim dixit: *Ego dico vobis:* sed: *Ego dico tibi:* nec Petrus proprie loquendo tunc omnium nomine locutus est, quasi ipsi hoc ei mandassent; cum Patres communiter sentiant, Apostolos non habuisse eandem revelationem cum Petro: sed tantum, tacentibus reliquis, solus Petrus locutus est id, quod alii loqui debuissent. Multò minùs potest intelligi illud dictum ad Ecclesiam directum; alias sensus esset: *Et super hanc Ecclesiam aedificabo Ecclesiam meam:* quod est ridiculum. Adde, ut rectè observat Maldonatus inc. 16. Matth. & hinc versusum, quòd absurdum sit, dico-